

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dept 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF

Elias Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syyänen, Alex Savo, Toivo A. Johnson, Leo Leino

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Puute asunnoista

Viime vuosien ajalla on maaseudulta siirtynyt kaupunkihin paljon väestöä. Sota-ajan vilkkaat teollisuusolot ja "hyvät" palkat houkuttelivat kymmeniä tuhansia maalaisnuorisosia sekä liikkuvasta maanviljelystyöväestä teollisuuskeskuksiin aiheuttaen ahtauden työläisten asunto-oloissa.

Maaseuduillakin, vaikka ei olekaan väestön lisääntyminen ollut niin huomattava kuin kaupungissa, on puutetta asunnoista. Rakennustarpeet ovat kallistuneet niin tavattomasti, että ei ole voitu käydä käsiksi uusien asuntojen rakentamiseen vanhojen ja räisistyneiden tilalle.

Vähintään viisi miljoonaa asuntoa tarvittaisiin nyt Yhdysvalloissa ennen kuin saataisiin se koditon väestö, mikä maassa nyt on, edes jonkun verran siedettäviin oloihin.

Kaksikymmentä viisi miljoonaa ihmistä on pakotettu asumaan muiden kanssa yhdessä, ahdinkoon sultotuissa asunnoissa, joista puuttuu sekä puhdas ilma että alkeellisimpiakin ihmisille tarpeellisia mukavuuksia.

Hallituksen tilastot osoittavat, että väestö yhä lisääntyy mutta uusia asuntoja ei samassa suhteessa valmistu. Syy on jo mainittu: luonnottoman korkeat rakennustarpeiden hinnat.

Tässä huomamme samat syyt kuin hiilipulassakin. Ne tarpeet, joista voitaisiin valmistaa asuntoja, annetaan satumaisista hinnoista muihin maailman maihin velaksi oman maan kansan kärsiäsi puuttua. Vielä keinoittelevat työtöt sulkemalla osia puutarvatuotannosta keinoitekoisesti korottaakseen jo ennestään korkeita hintoja. Kun esim. metsän hakkuussa työläiset vaativat joitakin parannuksia kurjiin asunto- ja palkkaoloihinsa, niin ei niihin myönnyttä, enemmän seisautetaan koko työ.

Mistä on haettava pelastusta tähän yhteiskunnalliseen epäkohdan yhteen räikeimpään ilmiöön? Onko uskottavaa, että hallitus puuttuu asiaan alkamalla rakennuttaa yhteiskunnan ylläpitäjille asuntoja samoin kuin se rakennuttaa nirtäkin välineitä, joilla sanotaan turvattavan tämän yhteiskunnan asukkaita ulkolaisia vihollisia vastaan?

Tai onko työväestön saatava määräämisvalta yhteiskunnan asioiden hoitamisessa ennenkuin voidaan huoletta yhteiskunnan jäsenen huoltamisesta asunto-oloissakin. Vai tuleeko uskoa yhä siihen, että kyllä tässä vielä rikastutaan ja sitte rakennetaan itsellemme kunnollinen koti?

SUOMEN SOS. TYÖVÄEN PUOLUEEN UUSI VAIHE

Kuten tunnettua on kaikkien vaikeuksien keskelläkin Suomessa perustettu uusi Sosialistinen Työväenpuolue virallisesti. Sen kimpussa ovat kylläkin viranomaiset ja lahtiarin käytyt oleet, mutta toiminut se kaikista huolimatta on.

Perustavan kokouksen edustajat vangittiin. Juttu meni tuomioaloksiin. Nyt tulee tieto, että Turun hovioikeus on vapauttanut syytetyt. Se johtui siitä, että vangitsemisen perustut teknillisesti niin kömpelöillä perusteilla, että lahtereilla ei ollut mitään tukea sulkea edustajia vankiloihin. Asiaan sekaantuivat myöskin muiden maiden työläiset. Neuvosto-Venäjän edustajat ovat rauhanneuvotteluissa vaatineet kaikkien poliittisten vapauttamista.

Tämä vapauttaminen ei tietysti merkitse sitä, että Suomen valkoset olisivat lopetta-

neet kurjan vainonsa. Edelleen ne sitä jatkavat. Mutta joka tapauksessa uuden Sosialistisen Työväenpuolueen toiminta tästä päätöksestä hyötyy. Se saa suurempia mahdollisuuksia. Se asettaa koko puolueen uuteen loistavaan edistymisensä vaiheeseen.

Suomen sosialidemokraattien puolue on vihitty noskelaisen puolueeksi ja sitä kai se on. Siitä erkaantuvat työväenjoukot. Siihen jää vain kapinan jälkeinen puolueessa toiminut johtavat ainekset, pikkuporvarilliset herraskaiset ja osuustoimintaväki tai sellaiset, jotka ovat olleet niiden johdossa. Siihen jää siis vain johtajia ilman joukkoja. Vanhoillilla on toimihenkilöitä, joita puuttuu uudelta puolueelta. Herraskaiset eivät tietysti liity noihin proletariaisiin joukkoihin. Puolueen on itse kasvatettava toimijajnsiansa.

Eikä ole mitään pelkoa siitä etteikö elinvoimainen ja nopeasti edistyvä ja joukkojen suosion omaava puolue kykenisi kasvattamaan itselleen riittävästi toimivoimia. Järjestetty toiminta kasvattaa niitä itsestään.

Suomen Sosialistinen Työväenpuolue on se puolue, joka kaikkialla ansaitsee köyhälistön kannatuksen. Sen sanomalehdet ovat jo lukuisat ja se on moraalisesti jo lyönyt vanhan oikeistipuolueen laudalta.

ENEMMISTÖ VAIKO VÄHEMMISTÖ

Kaikki työväenluokan viholliset ja vastustajat valehtelevat valehtelemasta päästyäkkin, että Venäjällä hallitsee kansan vähemmistö. Meidän suomalaisen järjestön "maltillisista" valehtelijoista ja pikkukautskyläisistämme aina suurvaltojen poliisiagenteihin ja ostettuihin diplomaattisiin kynäpyörittäjiin asti ovat kaikki nämä aina selittäneet kuinka vain pieni osa Venäjän kansasta hallitsee ja nauttii valtiollisia oikeuksia ja mahdollisuuksia määrätä asioista. Jotkut heistä, kuten Kautsky itse, ovat vaipuneet panetteluisuunsa niin, että kehtaavat väittää Venäjän hallitusmuodon perustuvan vain pieneen ryhmään tai johtajien diktatuuriin. Ainakin on tiedetty tämä valheelliseksi provokatsiooniksi. Nyt taas muuan Neuvostohallituksen virkailija muiden asioiden yhteydessä selittää tätä asiaa. Siinä hän, joka asian parhaiten tuntee, lausuu, että lähes 80 miljoonaa Venäjällä nauttii äänioikeutta työläisten ja talonpoikien edustajain neuvostojen vaaleissa. Venäjän väestö on noin 120 miljoonaa. Kun vertaa näiden lukujen suhdetta toisiinsa, niin pitäisi noiden numeromiesten, jotka kertotauluista hakevat yhteiskunnallisen vallankumouksen edellytyksiä tai sellaisia sen perusteella tarkastelevat, voida ymmärtää kumpi Venäjällä todellisuudessa hallitsee enemmistö vaiکو vähemmistö.

Työläisten vaino Canadassa

Maailman riistäjien viulua soimitaan Canadassakin. Suurkapitalistit valmistautuvat. Valtiomiehet seiläivät kuinka suuri vaara on uhkaamassa työväenluokan järjestöjen puolelta. Canadian pääministerin äskeisestä kihotuspuheesta tekee suomalaisen järjestön lehti yhteenvetoja ja lausuu m. m.:

"Joku päivä sitten pitämässään puheessaan nykyinen liberaalipuolueen johtaja King sanoo pääministeri Meighenin edustavan "ryhmiä autokraatteja". Mutta se kritiikki ja vaara joka uhkaa Meighenin edustamaa suurkapitalistiluokkaa porvarillisten puolueiden ja muiden keskiluokkalaisten sekä vanhoillisten työväenjärjestöjen taholta, on aivan mitätöntä ja vaaronta laatua. Se on korkeintaan jonkunlaista etutaistelua pienomistajaporvariston ja keskiluokkain taholta, joka voidaan silloin tällöin annetuilla pienillä myönnytyksillä tyydyttää.

Päävaara sitävastoin Meighenin edustamaa valtakuntaa ja suurriistäjiä vastaan uhkaa Canadian radikaalisten ja luokkatietoisien järjestöjen taholta. Ja tämän oivaltaa Meighen ja hänen suurkapitalisti-ystävänsä sängen selvään. Sinne siis onkin säälimätön hyökkäys kohdistettava. "One ig Unio ja sosialistiset järjestöt, kas sinä Canadian riistäjäluokan suurimmat viholliset. Tämän mainitsikin pääministeri äskettäin pitämässään puheessaan sängen selvään. Näitä vastaan siis on kaikin voi-

min taisteltava ja siinä taistelussa ei saa häikäillä käyttä kaikkia keinoja.

Niinpä uusi pääministerimme aikookin käyttää kaikkia hallitusvallan välineitä ja virastoja, yksin teknillisiä tilastollisiakin laitoksia radikaalisia työväenjärjestöjä vastaan. Juuri ilmestyvässä Canadian Labor Gazetteen — työdepartmentin tilastollinen julkaisu — syyskuun numerossa on pitkä artikkeli, puhtaasti meigheniläisessä propagandatarokuksessa, jossa luutellaan ne erinäiset radikaaliset työväenjärjestöt ja niiden sanomalehdet, joitten taholta suunnitellaan "soviittijärjestelmän perustamista Canadaan". Nämä järjestöt ovat One Big Unio, Canadian sosialistipuolue, Entisten sotilaitten ja merisotilaitten puolue, sekä Suomalainen, Ukrainalainen, Venäläinen y. m. vieraskieliset sosialistiset järjestöt. Näiden voimakkaimpina sanomalehtinä mainitaan B. C. Federationist, One Big Union Bulletin, Searchlight, Vapaus ja Travailleur. Pääministerillä onkin hyvä ase, työläisluopio senaattori Robertson työdepartmentin päällikkönä, joka pelasi niin huomattavaa osaa Winnipegin lakon murskaamisessa ja on sittemmin hankkinut itselleen lisää ansiota hiilenkavajain One Big Union murskaamisessa ja heidän pakkotamisessaan työntantajille vaarattomaan ja heitä avustavaan United Mine Workers järjestöön.

Todellakin mainitut järjestöt ovat vaarallisia pääministeri Meighenin edustamalle suurkapitalistijelmille ja hänen suurriistäjäluokalleen, sillä ne opettavat työväestöä miten järjestä ja mitä keinoja käyttää, jotta he olisivat kykenevät taistelemaan tätä riistäjäluokkaa vastaan ja vihdoin hävittämään heidän valtansa. Ne työskentelevät alinomaan ja väsymättä työväenluokan ajatusmaailman irtirepimiseksi kapitalistiluokan ja heidän apuriensa houluuksesta, samalla pyrkiin kaikin voimin kasvattamaan työväenluokan omaa luokkamaailmankuvustusta henkiseen kirkkauteensa ja selviönsä, jotta se sen avulla kykenisi näkemään vihollisensa vehkeilyt ja välttämättään sen virittämät paulat ja petosryitykset ja näkemään tehtävänsä ja ottamaan vastaan kutsumuksensa tuottajaluokkana ja uuden yhteiskuntajärjestelmän rakentajana."

UNKARIN VERIPYÖVELIT

Norjan "Social-Demokraatille" sähköittää lehden kirjeenvaihtaja Viennistä: Aikaisempi kertomukseni laajasta unkarilaisten upseerien salajaisuudesta toimeenpanna sosialististen työläisten joukkopogromeja ja vangittujen poliittisten vankien teloituksia, saa vahvistusta tietoinni tulleesta toisesta salaisesta konferenssista, jonka valkoset upseerit ovat pitäneet 17 p. heinäk. Budapestin kuninkaallisessa palatsissa. Kertojamme oli koko ajan läsnä kokouksessa ja on jättänyt minulle selostuksen sen kuluista.

Kun kokous oli alkanut, ilmoitti muuan kuuluisuutta saavuttaneista upseereista, että oli toimeenpantu tutkimus saadakseen selville, kuka se oli, joka petoksellisesti oli antanut tietoja ensimmäisistä konferenssista, jossa joukkoteloitusten suunnittelin ja mitenkään tosiasiat ovat saattaneet ulkomaan sanomalehdistöön. Huonosti tunnettu luutnantti Bibo nousi silloin ja sanoi: "Ellemme me nyt iske, niin joutuvat bolshevikit etkynteen." Hän ilmoitti, että 2,300 upseeria on äskettäin järjestäytyneet erityiseen osastoon, joka on halukas toimeenpanemaan koko maata käsittävän teurastuksen.

Bibo jatkoi: "Horthy on minulle sanonut, että hän pitää parempana, ettei hänelle ilmoiteta meidän päätöksistämme ja että hän tahtoo olla poissa Budapestista, kun juutalaisia ja sosialistien hävitysalo alkaa." Edelleen tiedotettiin, että merkki vetäytyä alkamiseksi tulee annettavaksi sotaministeriön yksityistelefonin kautta.

Olen saanut käsiini myöskin tärkeän salaisen kirjelman, jonka sotilaalliset salaliittolaiset äskettäin ovat lähettäneet Unkarin armeijan esikunnan päälliköille. Kirjelmässä selostetaan, mitenkään sosialistinen hillios taas alkaa leimuta unkarilaisten joukkojen keskuudessa. Unkarilaiset työläiset ja talonpojat järjestäytyvät suunnattomassa mittakaavassa. Ja vihameilisyys Horthyn hallitusta vastaan tulee yhä enemmän näkyville. Kaivostyöläisliike kuvataan erityisesti vaaralliseksi.

Kirjelmässä sanotaan edelleen: "Kaikkialla alkavat työläiset toivoa kommunistin palauttamista. Pina-nalla näyttää kaikki rauhalliselta, mutta sosialistisissä piireissä puhutaan luottavasti alkavasta vallankumouksellisesta voitosta. Erinäisillä paikkakunnilla asettuvat työläiset ilmeisesti vastarintaan. Armeijan teh-

taista esim. kuljettavat työläiset johdonmukaisesti aseita pois. Vallankumouksellisia järjestöjä järjestetään, vankiloissa ja vankileireissä. Ellemme heti toimita, niin emme kykene panemaan sulkua tälle murtaalle virralle. Me vaadimme, että ne päätökset, jotka tehtiin upseerien salaisessa konferenssissa, viipymättä pannaan toimeen."

Jäljennös tästä asiakirjasta lähetettiin Horthyille, sotaministerille ja "heränneille unkarilaisille".

PUOLUEASIOITA
POLIITTISET VANGIT VAPAAKSI

Sosialistipuolueen taholta järjestetään syysk. 13 päiväksi yli maata käsittävä AMNESTIAPÄIVÄ, jolloin kaikkialla pidetään kokouksia ja vaaditaan kaikkien poliittisten vankien vapauttamista, yleistä amnestiaa.

Neljä tuhatta luokkasotavankia viiruu vankiloissa vielä, vaikka sota jo on, ainakin nimellisesti, loppunut. Nyt enää ei ole olemassa mitään nimellistään syytä jonka tähden näiden vankien vielä pitäisi viirua vankiloitten komeroissa. Nyt ei enää värvätä armeijaan sotaväkeä pakollisesti, että tänäänkin estämisestä heitä voitaisiin syyttää. Eihän enää ole olemassa ulkomaista vihollistakaan, jonka auttamisesta heitä voitaisiin epäillä.

Miksi näitä vankeja vielä pidetään vankiloissa?

Siksi että hallitseva luokka PELKÄÄ. Se pelkää tunnustaa olleensa väärässä vainotessaan näitä, perustuslain takamien oikeuksien puolesta taistelevia henkilöitä. HAMMUSvirkaillain oman tunnustuksen mukaan näitä vankeja ei voida vapauttaa siitä syytä kun ei ole mitään syytä, jonka nojalla ne voitaisiin vapauttaa.

Kaikki ne maat, jotka ovat ottaneet osaa maailman sotaan, ovat julistaneet amnestian, jotkut täydellisen, jotkut osittaisen. Yhdysvallat on ainoa maa, jossa valtiolliset vangit vielä viiruvat vankiloissa. Joitakin harvoja vangituista on vapautettu, kuten Kate O'Hare, Carl Haessler, y. m., mutta tuhansia muita on vielä kallerien takana. Vielä on siellä iäkää toverimme ja presidentin ehdokkaamme Eugene V. Debs. Vielä on satoja sosialisteja. I. w. w. läisiä, vakaumuksellisia sodan vastustajia y. m.

Tilanne on nyt sellainen että joukkojen TÄYTYY puhua.

Syyskuun 13 päiväksi on järjestettävä joukkokokouksia jokaiseen kaupunkiin ja kylään ja näissä kokouksissa on selvin sanoin VAADITTAVA, että kaikki poliittiset vangit, sosialistit, i. w. w. läiset, vakaumukselliset sodan vastustajat, sanalla sanoen kaikki jotka mielipiteidensä tähden on sodan aikana suljettu tyrmään, OVAT HETI VAPAUTETTAVAT.

Tämä vaatimus kakuukoon kaikkialla niin voimakkaana, niin suurten joukkojen tukemana, että hallitusvirkaillain on avattava vankiloitten ovet poliittisille vangeille. Me emme vaadi armahdusta. Me emme vaadi joitain yksilöitten vapautusta, emme edes yksilöllisen esitaistelujamme Eugene V. Debsin vapautusta yksinään. ME VAADIMME AMNESTIAA KAIKILLE.

Suomalaisten osastojen on kaikkialla missä amerikalaisia tovereita on toiminnassa, järjestettävä näitä kokouksia yhdessä heidän kanssaan. Mutta vaikka olisi sellaisiaakin paikkoja joissa amerikalainen väestö vielä "nukkuu" on siellä osastojemme järjestettävä näitä amnestiakokouksia syysk. 13 päivänä.

Ja vielä tärkeä huomautus:

Näissä amnestiakokouksissa on kerättävä rahaa sosialistipuolueen vaalitaistelurahaston hyväksi, sillä sosialistipuolueen vaalitaistelu tänä vuonna on etupäässä taistelua amnestian hyväksi. Heti kokouksien jälkeen lähetettävä kertyneet varat järjestön keskusvirastoon, josta ne viipymättä lähetetään sosialistipuolueen kansallisivirastoon. Lähetettävä kaikki varat vaalitaistelua varten osoitteella Finnish Socialist Federation, 220 So. Ashland Boulevard, Chicago, Ill.

Väriäinen Debsin kuva vapaasti. Kansallisiviraston taholta on valmistettu hieno väriäinen litograafi jäljennös suurikokoisesta öljyväreillä valmistetusta Debsin muotokuvasta. Jäljennös on hyvin onnistunut, väritys kaunis ja luonnollinen. Kuva on luonnollista kokoa, joten siitä tulee aistikas seinätaluu jokaisen luokkatäiteljän kotiin.

Tämä kuva lähetetään vapaasti jokaiselle joka lähettää sosialistipuolueen vaalitaistelurahastoon \$10.00. Samoin jokainke kerääjä, joka osastoissa on valittu keräämään puolueen virastosta lähetetyillä listoilla, jonka listalla on kerääntynyt rahaa kymmenen dollarin, tai enemmän, saa kuvan vapaasti.

Kuvajäljennöksiä myydään kansallisivirastosta suorastaan \$1.00 kappale. Vaalitaistelurahaston kartuttaminen on jokaisen työläisen velvollisuus. Nyt samalla saa kauniin muis-

ton sitä. Ryhtykääpäs työhön kaikk.

Toverillisesti,
Henry Askell, S. S. J. Siht.

Aluejärjestön asioita
Seattlen ja ympäristöläisten huomioon

Toveri John Koski tulee liikkumaan kaskilla Seattlen ympäristön suomalaisilla asutus seudulla lehtienne ja kirjallisuuden levittäjänä.

Työläiset kaikkialla missä toveri Kosken tapaatte, voitte kääntyä hänen puoleensa kaskissa lehtiemme tilauksia koskevilla asioissa luottamuksella. Hän myöskin myy jäsennyksiä Pacific Development Society'n. Toverillisesti Oregon—Washington aluejärjestö,
K:tta Leo Leino, Kirjuri.

Californiasta

Toi hiukan valoa Californiaan. Californian työväenliiton kirjuri, Paul Sharrenberg on palannut neljä kuukautta kestäneeltä Europan matkaltaan. Hän oli edustamassa länsirannikon merimiesten järjestöä Genovassa pidetyssä merimiesten konferenssissa, käyden matkansa varrella useissa Europan maissa. Tekemistään havainnoista on hän antanut tietoja kapitalistien sanomalehtien kautta. Californiassa ainoa keino saada tietoja on kapitalistien lehtien kautta, ja kun muistamme, että ne ovat kapitalistilehtiä, tiedämme miten onnetoman vähän otavaksi saa valaistusta maailman asioista niiden kautta. Paul Sharrenberg, vanhoillinen unionisti oli katsastellut Europan työväen liikehtimisä ja havainnut sentään yhtä ja toista. Saar ja Ruhr laaksoissa on yhteiskunnallinen levottomuus yleistä. Työväki kuuluu olevan "punaista" yli Europan, vaikkakin eri tavalla eri syyistä ja eri tarkoituksessa eri osissa Europpa. Mutta olosuhteet, jotka sen aiheuttavat ovat kokonaan erilaiset kuin Amerikassa, kukaah ei voi saada oikeata käsitystä siitä paitsi persoonallisten kokemusten perusteella.

Bolshevismi on poliittinen jättäjähaamu, jonka varjo käy yli koko Europan" mantereen. Monet työläiset kiihkeästi odottavat sen varjon tuovan tuhatvuotisen valtakunnan ja toiset pelkäävät. Saksan työläisten sanoo Sharrenberg pelkäävän bolshevismia, pelkäävät että bolshevismi voi ainoastaan pelastaa heidät vieläkin huonommasta kohtalosta, johon he voidaan alistaa muun Europan orjuuttamana. Saksan työväki vitkastelee soviettien valtaan asettamiseksi, pelkäävät suurta kaosta siitä. Ranskan työväkeä sanoo hän elätyn sillä toivolla, että Saksasta perittävät sotakorvaukset keventävät ranskalaisten raatajien kuormaa, jonka sotavelat ovat kasvaneet heidän niskaansa. Mutta se ei vetele enää kaun, se totuus, että sotakorvauksia ei voida maksaa. Saksan työväki on verotettu 10:s-osalla kaikista ansaitusta palkasta ja kun palkat ovat niin alhaiset, että eivät kykene ostamaan kaikkien välttämättöimpiä tarpeita, joten sotakorvausten maksaminen on mahdoton. Sharrenberg on kuitenkin huomannut sen asian, että Europan työväen järjestöjen jäsenmäärä on kasvanut nelinkertaisesti sodan seurauksena; ja hiljaa mutta varmasti ottaa Europan työväki asiaan hoidon käsiinsä. Työn jättäminen Europassa ei luota enää vanhaan salaiseen diplomaattiaan ja nykyisiin valtiomiehiin. Sodan seurauksista ovat työläiset oppineet, että valtiomiehet ovat suursaalitajain kanssa syöneet onnettomuuten Europan kansat. Päätävästi käy työväki vastustamaan enempiä semioisia sotia.

Paluumatkalla kotiin on myöskin vanha Antti Furuseth, merimiesten järjestön täkäläinen virkailija. Pian saamme kuulla mitä Antilla on sanomista Europan oloista. — A. V.

Tacoma, Wash.

Sokerin hinta laskee. Vähittäismyyjään yhdistyksen kirjuri, McPherson, on taasen täydessä elementtissään lausunut ja varmaksi vakuuttanut, että kymmenen päivän eli kahden viikon sisällä sokeria voidaan tässä kaupungissa ostaa 12 $\frac{1}{2}$ eli 15 sentillä paunan. Kaikki mitä arvoisain emäntien on nyt tehtävä, on oltava sokeria ostamatta noin kahden viikon ajan. Tähän sokeritrustiin ei siis ulotu mitään rahanhintoittelua eli muut keinot, se on suora poikotus, joka kaunaa. Saa-daanpa nyt nähdä mikä tästäkin lapsesta tulee. Toimenkin hintojen alenemisen keino on jo olemassa ja uhkaamassa. Washingtonista tiedotetaan: "Syyntä hintojen alentumiseen on täällä vallinneiden korkeiden hintojen tähän maahan vetämä sokeriritulva. Monet maat, jotka eivät ole ennen lähettäneet tänne sanottavasti sokeria lähettivät sitä nyt tuhansia tonneja" ja tämä se on joka sokerin hinnan laskee, jos laskee.

Merkillinen päätös. Norjan hallitus on tehnyt sellaisen päätöksen, jossa automobiliin, timanttien, pitkien, maalausten, pianojen ja fonografien maahantuonti kielletään, koska nuo tavarat kuuluvat ylellisyytavariihin. Ajatella nyt tällaista

vanhan maan kolloudesta johtunutta ajatusta ja päätöstä. Edelleen voimme mieltäkyttävämmä hautoa ja jotakuinkin lähelle arvata miinikälisen protestin ja vastalauseiden tulvan sellainen päätös synnyttäisi esim. tässä kerrassaan rajattomassa vapauden riistämiseksi. Mutta että yllämainitut tavarat ylellisyytavariihin kuuluvat voidaan kai todistaa siten, että ilman niitä tullaan hyvin toimeen, että juuri näiden tavarain petlarelta kulkee kaikkialla köyhälistöluokan keskuudessa tyrkyttämässä näitä tarpeettomia tavaroita ja myyntiehdot kaikkialla ovat helpommat näille kuin millenkään muulle todellisille tarvikkeille. Esim. joulusokin on pakkoo ostaa, mutta mitään yllä mainituista tavaroista ei ole pakkoo ostaa toimeentullakseen ja juuri sen tähden pitäisiin näitä tavaroita petlarien kautta tyrkyttää ja pakottaa köyhälistöluokan jäseniäkin niitä ostamaan.

Maailma seisoo ja myllyt käy. Puutavaran vienti Tacomasta ulkomaille on viime kuukausien aikana ollut hyvin hiljaista. Kaksi suurempaa sahalaitosta ovat istuneet koimatta kuukautta. Nyt kuitenkin ilmoitetaan saadun joku määrä ri-aluksia Japanista, Australiasta y. n. muualta, joten noikin sahamylyt viime viikolla pantiin käyntiin, jolloin noin kolmesataa miestä pääsi työhön. Entisiä paikkakuntalaisia tietenkin oli enemmistö työhön pääsestä työläisistä.

Kalamiehiä yhä saapuu kotiin. Alaskassa lohientapereissulla olleet miehet ovat jo melkein viimeistä miestä myöten saapuneet kotiin. Ke-tään tacomalaisia ei tiedetä kuolleen tai hukkuneen aaltojen pyörteisien, mutta kalastus on ollut tänä kesänä huonona ja vähän tuottavaa yleensä. Useat kalamiehistä, jotka pienen summan ulosmaksua saivat postisivat jo Seattlessa, sillä "kuunvalokappiaat" olivat kesän kuluksa valmistaneet heitä varten sydämen vahvistusproppia — jota "metelin kaljaa" nyt on juotu ja mässäyty. Viinapetterit ovat saaneet kalamiehestä kuten muidenkin rahat ja nyt kaiketi ilosta hykertelevät käsiään, onhan se suloista elää toisten tyhmyen kustannuksella. Täällä Tacomassa ja ympäristöllä kuuluu syntyneen niin paljon pieniä viinankeltosydäkkäitäin kuulumattonia viinankeltotilkeitä, että se on synnyttänyt siinä määrin kilpailua viinamarkkinoilla, että itse viinankeltotrusti on menettänyt kontrollivaltansa viinan hintaan nähden. Siitä on johtunut se, että nyt kuuluu "kuunvaloa" saavan kahdella pitiällä annoksen melketa joka myymälässä, jotavastoin trustin monopolin vallan aikana piti maksaa neljä pitiällä annoksesta. Canadasta aineesta edelleen kuuluu vedettävän 50c ryypystä, sotaveron siihen luuttua.

Maksupäivä johti metelin. Tänne Camp Lewisin sotilasharjoitusleirille on tuotu multa harjoitusleireiltä urta miehistä tuhansittain ja täällä ennen oloita miehiä on viety muille leireille. Nyt kun nämä multa paikkakunnilta tuodut miehet viime viikolla saivat kuukauspalkkansa, tulivat he Tacomaan maistamaan minikäläistä viinaa tällä perukalla valmistetaan ja viina kuului täyttäneen tarkoituksensa ja tehneen tehtävänsä miinosti. Ilan suussa alkoi tyttökadulle ilmestyä 15—20 miehisiä joukkoja jotka ilmeisesti metellä ja lyöden joistakin taloista akkunoita kin rikki. Kaupunkimme rauhaa rakastavat poliisit eivät tällaisesta o-himenevästä mielenhäiristä johtu heistä hulluunimäisestä menettelystä tykänneet, vaan sanoivat pojilla, että sunne kiinni. Tästä syntyi opetettujen tappelijoiden kesken tapelluja. Jossa lyötiin revolverin perillä, nyrkeillä y. m. niin että arvet tulevat olemaan näkyvissä pitkään alkua. Useita sotilaita saatiin myllykässä vangituksi ja tulevat he sotilaslain mukaan saamaan raskaa rangaistuksen juopuneessa tilassa yleistä rauhan häiritsemisestä. Tyttö-talojen omistajat ovat saaneet määrärauksen eli vuokraa talojen epäsiiveillisin tarkoituksiin. Saapa nähdä onko erikoistoimenpiteisiin ryhtymisestä nyt apua.

Syrjäinen sosialisti.

San Francisco, Calif.

Tämä on viimeinen muistutus suomalaisille, että jokaisen on mentävä Auditoriumiin t. k. 14 päivänä. Tov. Seymour Stedman, sosialistipuolueen varapresidentin ehdokas puhuu silloin siellä, ja jokaisen velvollisuus on mennä häntä kuulemaan. Myös sopii viedä tuttavansa mukanaan.

Kaupungissa harjoittavien ajuria (Taxi Cap.) hinnat ovat kohonneet kymmenellä sentillä, joten nyt auto kyyti heidän puoleltaan on nostettu \$3.18 kyydiltä. Työläisillä on, harvoin tilaisuus istua heidän autossaan, mutta hyvä on kuitenkin tietää edeltäpäin paljonko se lysti maksaa.

Fricossa toimivien suomalaisten i. w. w. läisten toiminta kulojeen mukaan on alkanut kasvaa alas-päin, kuten lehmin häntä. Kukaan ei ole tahtonut avustaa itämien yhteydessä esitettävää ohjelmaa, eikä näytelmä-